Les berges du lac Kankaria à Ahmedabad (Inde) permettent une promenade continue et des espaces de repos végétalisés et ombragés
មាត់បឹងកាន់ការៀ(Kankaria) នៅទីក្រុងអាម៉េដាបាត(Ahmedabad)(ប្រទេសឥណ្ឌា)ដែលអនុញ្ញាតឱ្យមានការដើរកម្សាន្តជាប្រចាំ
និងទីកន្លែងសម្រាកដែលមានដាំរុក្ខជាតិនិងមានម្លប់រុក្ខជាតិ។

Le lac Kankaria, vue à vol d'oiseau, un écrin de fraîcheur au milieu des tumultes de la ville indienne d'Ahmedabad au climat semi-aride
បឹងកាន់ការៀ(Kankaria)មើលពីលើអាកាស លំហខ្យល់ត្រជាក់នៅកណ្តាលភាពអ៊ូអរ នៅទីក្រុងប្រទេសឥណ្ឌាអាម៉េដាបាត(Ahmedabad) ដែលមាន
អាកាសធាតុពាក់កណ្តាលស្ងួតហួតហែង។

ក្លាយជាកន្លែងដែលគេស្គាល់ច្រើន ដោយសារមានកន្លែងប្រវត្តិសាស្ត្រមួយកន្លែង ដែលរំឭកពីការសម្លាប់រង្គាលក្នុងសម័យខ្មែរក្រហម មានស្ថានីយ បុរាណវិទ្យាសំខាន់មួយ ដែលមានរាងជារង្វង់បង្កើតឡើងដោយទំនប់តៗគ្នាមួយខ្សែ។ ស្ថានីយបុរាណវិទ្យានេះមានអាយុកាលតាំងពីសតវត្សរ៍ទី ៧ ហើយការស្រាវជ្រាវអំពីប្រវត្តិនិងការដើរតួនាទីរបស់វាកំពុងដំណើរការ។
ទីតាំងរមណីយដ្ឋានមួយនេះ ត្រូវបានក្រសួងវប្បធម៌កម្ពុជាថែរក្សាការពារ ។
ដូច្នេះ ភាគខាងត្បូងក្រុងភ្នំពេញ គឺជាកន្លែងវប្បធម៌សម្បូណ៌បែបនិងមានទេសភាពទឹកបឹងដ៏មានតម្លៃមិនអាចកាត់ថ្លៃបាន។

ទីក្រុង និងបឹងកំពុងផ្លាស់ប្តូរមុខមាត់ថ្មី
ចាប់តាំងពីប៉ុន្មានឆ្នាំមកនេះបើគេមើលពីចម្ងាយ គេឃើញសុទ្ធតែអគារខ្ពស់ៗដុះនៅកណ្តាលក្រុងភ្នំពេញ។
ទីក្រុងកាន់តែខិតចូលជិតគ្នា ហើយនិង សកម្មជាងមុន។ បឹងនេះផ្ទាល់ក៏មានការផ្លាស់ប្តូរមុខមាត់ថ្មីដែរ។ មហាវិថី សម្តេច ហ៊ុន សែន ដែលសង់នៅលើបឹង កំពុងលុបទេសភាពដ៏ស្ងប់សុខរបស់ទីជនបទដែលសម្បូរដោយទឹក និងការដាំដុះបន្លែនៅមាត់ទ្វារក្រុង។
អំណើះតទៅ បឹងជើងឯក នឹងមានលក្ខណៈជាក្រុង ហើយគេធ្វើយ៉ាងណាឲ្យទទួលបានជោគជ័យក្នុងការផ្លាស់ប្តូរ ពីទេសភាពជនបទទៅជាទេសភាពក្រុង។ បឹងជើងឯក មានគុណសម្បត្តិជាច្រើនសម្រាប់ក្រុងភ្នំពេញ។ វត្តមាននៃបឹងដ៏ធំដែលព័ទ្ធជុំវិញដោយក្រុងដែលត្រូវបានរៀបចំគឺជាធាតុនៃការលើកតម្លៃដ៏សំខាន់មួយ។
ទេសភាពបឹងនឹងក្លាយជាចំណុចកណ្តាល និងផ្តល់អត្តសញ្ញាណឲ្យទីក្រុងថ្មី។
ទីក្រុងធំៗរបស់ប្រទេសដទៃបានប្រើប្រាស់បឹងធម្មជាតិរបស់ខ្លួនដើម្បីធ្វើជាឧទ្យានក្រុង។ ក្រុងហាណូយ គឺជាឧទាហរណ៍ដ៏ល្អមួយដោយហេតុថា ក្រុងនេះបានអភិវឌ្ឍនៅក្នុងបណ្តាញព្រែកជីក បឹងនិងទំនប់ ។ ការពង្រីកក្រុងហាណូយបាន ប៉ះពាល់ដល់ដីស្រែនិងភូមិតូចៗ ដែលពីដើមធ្លាប់ជាទីជនបទនៃតំបន់ទន្លេក្រហម។
ក៏ប៉ុន្តែ នៅកណ្តាលទីរួមក្រុង បឹងហ័នកៀម «ដួងព្រលឹងរដ្ឋធានី» ត្រូវបានអភិរក្ស និងព័ទ្ធជុំវិញដោយកន្លែងដើរកំសាន្ត និងសួនច្បារ។
បឹងនេះបានក្លាយជាកន្លែងនិមិត្តរូបសំខាន់មួយរបស់សង្កាត់ប្រវត្តិសាស្ត្រ។ បឹងបានធ្វើឲ្យរបស់ដែលនៅជុំវិញវាមានតម្លៃ។ មានមនុស្សចេញចូលច្រើននៅទីរមណីយដ្ឋានមួយនេះ។ អគារពាណិជ្ជកម្មជាច្រើនបានបោះទីតាំងនៅទីនោះ ហើយកម្មវិធីផ្សេងៗ ដូចជាការប្រគំតន្ត្រី និងសកម្មភាពកីឡាក៏ប្រព្រឹត្តឡើង នៅទីនោះដែរ។
បរិយាកាសដូចគ្នានេះក៏មាននៅតាមច្រាំងបឹង ហូបាយម៉ៅដែលស្ថិតនៅខាងត្បូងក្រុង គឺស្ថិតនៅក្នុងឧទ្យាន ថោងឬនៅតាមច្រាំងអតីតដៃទន្លេក្រហម គឺបឹងខាងលិច ឈ្មោះថា ហូតៃដែលសព្វថ្ងៃក្លាយជាបឹងធំជាងគេ នៅក្រុងហាណូយ ដែលមានទំហំ ៥០០ ហិចតា។ ដូចនៅ ទីក្រុង វ៉ង់ហ្គូនដែរ ទីប្រជុំក្រុងត្រូវបានការពារពីទឹកជំនន់ដោយបឹងធំមួយ ដែលទទួលទឹកភ្លៀងហូរចាក់មកពីមួយផ្នែកធំនៃទីក្រុង ដែលហ៊ុមដោយឧទ្យាន។
ទីក្រុងអាម៉េដាប៉ាដវិញ Ahmedabad មាននៅជាប់បឹង Kankaria សម្បូរដោយសកម្មភាពវប្បធម៌ និងការកំសាន្តនានា។

ការបង្កើតឧទ្យានសាធារណៈធំមួយដែលមានបឹងនៅកណ្តាល
បឹងជើងឯក មានទំហំធំល្អដើម្បីក្លាយជាឧទ្យានសាធារណៈធំជាងគេនៃទីក្រុងភ្នំពេញ។ ចំពោះបញ្ហានេះ សំណង់ទាំងឡាយគឺមិនត្រូវសង់បែរខ្នងដាក់បឹងនោះទេ ប៉ុន្តែ បឹងត្រូវក្លាយជាកន្លែងស្នូលដូចជាឧទ្យាន Central Park នៅក្រុងញូវយ៉កដែរ។
លក្ខណៈសម្បត្តិរបស់កន្លែងនេះ ដែលជាបឹងធំមួយមានដាំដើមឈើតាមច្រាំង និងហ៊ុំព័ទ្ធដោយកន្លែងដើរលេង និងមហាវិថីធំមួយ នឹងធ្វើឲ្យវាក្លាយជាចលករមួយនៃនគរូបនីយកម្ម និងកន្លែងស្រស់ស្អាតគួរជាទីគយគន់។ វានឹងធ្វើឲ្យមានអធិកលាភដីធ្លី (ការឡើងថ្លៃដីធ្លី) ជាប្រយោជន៍ដល់ទាំងអស់គ្នា ដល់សាលារាជធានីដែលនឹងសម្រេចបាននូវឧទ្យានមួយ និងដល់ប្រជាជនភ្នំពេញដែលនឹងប្រើប្រាស់វាហើយនិងដល់វិនិយោគិនដែលយកវាសម្រាប់ផ្សព្វផ្សាយពាណិជ្ជកម្ម។
ក្នុងពេលដែលមានការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ស្រមៃមើលសួនឧទ្យានដ៏ធំមួយ ព័ទ្ធជុំវិញបឹង ដ៏ធំអស្ចារ្យ គឺបានផ្តល់ទៅប្រកបដោយគុណភាពខ្យល់បរិសុទ្ធនៅកណ្តាលក្រុង និងបឹងធំមួយសម្រាប់មនុស្សជំនាន់ក្រោយ។
ដូច្នេះ បឹងដែលមានទំហំសរុបរាប់រយហិចតានឹងត្រូវស្ថិតថេរនិងព័ទ្ធជុំវិញដោយមហាវិថី និងកន្លែងដើរកំសាន្តសាធារណៈនៅជុំវិញបឹង។ បឹងនេះនឹងរៀបចំឲ្យមានច្រាំងទប់កុំឲ្យលិចទឹក និងសួនច្បារសាធារណៈនៅលើត្រើយទាំងសងខាង។ រូបភាពនេះឆ្លុះបង្ហាញឲ្យឃើញទេសភាពក្រុងមួយបែបដែលលម្អដោយទឹក។
ភាពប្លែកពីគេរបស់វានោះ គឺការបង្កើត រោបនដ្ឋាន (កន្លែងដាំដុះ) នៅលើបឹងដើម្បីបន្សុទ្ធទឹក។ មួយវិញទៀតគេក៏អាចបន្តថែរក្សាទម្រង់កសិកម្មលើក្បួន ដែលបង្កើតបានជាទេសភាពល្អឯក «បឹងបៃតង» នៃប្រទេសកម្ពុជា។
ការបង្កើតទេសភាពថ្មីមួយចេញពីការប្រើប្រាស់ទឹកទៅតាមគ្រប់ទម្រង់នគរូបនីយកម្មតំបន់ភាគខាងត្បូងទទួលប្រយោជន៍ពីវត្តមាននៃទឹក។
បឹងជើងឯកនឹងក្លាយបឹងកណ្តាលក្រុងមួយ តែប្រឡាយក៏នឹងក្លាយជាទេសភាពល្អប្លែកៗមួយបែបផងដែរ។ ច្រាំងប្រឡាយទាំងអស់នឹងត្រូវអមទៅដោយផ្លូវសាធារណៈ ដែលមានដាំដើមឈើ។ ច្រាំងប្រឡាយនឹងមានដាំដើមឈើដែលសម្របខ្លួនទៅតាមទឹកជំនន់។
ដូច្នេះ ទេសភាពថ្មីមួយនឹងកើតមានឡើងដែលទេសភាពនៅទីនោះនឹងខុសប្លែកគ្នា ទៅតាមរដូវ និង តាមកម្រិតកំពស់ទឹកបឹង និងប្រឡាយ។
ការធ្វើបែបនេះនឹងអាចជួយការពារប្រព័ន្ធជារាសាស្ត្រទាំងមូលប្រកបដោយចីរភាព និងសម្រាប់លើកតម្លៃដល់សង្កាត់ថ្មីៗ។

ដូឡូរ៉េស ប៊ែកត្រេ Dolorés Bertrais
ជាម ផាន្និន Cheam Phanin